Lietas Nr. C29 6863 15
Lietas arhīva Nr. C-3097-16/5

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 23.martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese Sanita Rūtenberga rakstveida procesā Lomonosova ielā 10, Rīgā, izskatīja civillietu **akciju sabiedrība „Latvenergo"** maza apmēra prasībā pret **/pers. A/** par naudas piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2015.gada 16.novembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts akciju sabiedrības (a/s) „Latvenergo" (turpmāk - prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu, un ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 16novembra lēmumu ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasības priekšmets ir parāds par patērēto elektroenerģiju /adrese/, par laika posmu no 2011.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 14.februārim par kopējo summu 373,99 EUR. Prasības summas aprēķins: a) galvenais parāds 373,99 EUR. Galvenā parāda aprēķins: 1) rēķins Nr.200982772337, laika periods no 01.07.2011.-12.07.2011., 116 kWh aktīvā enerģija 7,84 LVL, rēķina summa ar PVN 22% 9,56 LVL; 2) rēķins Nr.201034841924, laika periods no 13.07.2011.14.02.2012., 2414 kWh aktīvā enerģija 207,61 LVL, rēķina summa ar PVN 22% 253,28 LVL; b) nolīgtie vai likumiskie procenti 81,76 EUR; c) līgumsods – 37,40 EUR. Nolīgto vai likumisko procentu un līgumsoda aprēķins: likumiskie 6% no pamatparāda summas par laika periodu no 20.02.2012. līdz 12.10.2015. 81,76 EUR. Līgumsods 10% no pamatparāda summas par laika periodu no rēķina apmaksas termiņa beigām līdz līguma laušanai – 19.02.2012. 37,40 EUR. Kopējā prasības summa 493,15 EUR. Tiesas izdevumi: valsts nodeva 73,97 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR.

Apstākļi, kas pamato prasību, un pierādījumi: saskaņā ar 2006.gada 2.maijā savstarpēji noslēgto līgumu Nr.6-44-0913 (jaunais līguma Nr.1003424666, turpmāk - Līgums) starp prasītāju un atbildētāju, atbildētajās dzīvoklim /adrese/, (turpmāk - Objekts), tika piegādāta elektroenerģija. Lietojot elektroenerģiju atbildētājai bija pienākums ievērot MK "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumus" Nr.452, MK "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumus" Nr.793, kas regulēja elektroenerģijas piegādi parāda rašanās laikā, un MK "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr.914 (spēkā no 15.12.2011.-01.04.2014.), LR MK "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr.50 (spēkā no 01.04.2014.) un laicīgi maksāt par patērēto elektroenerģiju. Saskaņā ar Līguma 2.2.1.punktu atbildētājai bija pienākums katrā mēneša pirmajā datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus, izrakstīt rēķinu par izlietoto elektroenerģiju un pilnā apjomā apmaksāt līdz tā paša mēneša beigām. Saskaņā ar Līguma 3.2.3.punktu atbildētājai, rēķina apmaksas kavējuma gadījumā, par katru nokavēto apmaksas dienu jāmaksā līgumsods 0,15% apmērā no parāda summas. Saskaņā ar Līguma 5.6., 5.8., 5.9.punktu ja lietotājs grib izbeigt līgumu par elektroenerģijas piegādi un lietošanu, tad par to 7 dienas iepriekš rakstiski jāpaziņo piegādātājam un pilnīgi jānorēķinās par izlietoto elektroenerģiju atbilstoši Līguma nosacījumiem. Līguma darbības izbeigšana vai jauna līguma noslēgšana ar citu lietotāju, neatbrīvo lietotāju no pienākuma samaksāt par izlietoto elektroenerģiju. Ja lietotājs, atbrīvojot Objektu nav par to informējis piegādātāju, lietotājs ir atbildīgs par izlietotās elektroenerģijas apmaksu līdz jauna līguma noslēgšanai ar citu lietotāju.

Augstāk minētajā Objektā pēc prasītāja darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem atbildētāja nav pilnībā norēķinājusies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā par laika periodu no 2011.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 14.februārim ir izveidojies neapmaksāts elektroenerģijas uzkrājums par kopējo summu 373,99 EUR. 2014.gada 9.maijā atbildētāja tika brīdināta par parāda samaksu un viņai tika dots termiņš parāda apmaksai līdz 2014.gada 30.maijam. Uz nosūtīto brīdinājumu atbildētāja nereaģēja, parādu neapstrīd. Līdz prasības iesniegšanas dienai parāds nav samaksāts. Uzskata, ka atbildētāja ar savu bezdarbību radīja prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā prasītājs nav saņēmis samaksu par piegādāto elektroenerģiju parāda summas 373,99 EUR apmērā, likumiskie 6% gadā no nenomaksātās parāda summas uz prasības iesniegšanas brīdi sastāda 81,76 EUR apmērā, līgumsods 10% apmērā no parāda pamatsummas ir 37,40 EUR. Atbildētāja nav vēlējusies risināt jautājumu par parāda atmaksu ārpus tiesas un prasītāja nesaskata pamatu strīda risināšanai, izmantojot mediāciju.

Prasība pamatota: 26.06.2007. MK "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr.452, 21.07.2009. LR MK "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumu" Nr.793 29., 31.punktu, 29.11.2011. LR MK "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr.914 27., 29., 32.punktu, LR MK "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr.50 (spēkā no 01.04.2014.), Līguma 2.2.1. 3.2.3., 5.6., 5.8., 5.9.punktu, Civillikuma 1587., 1757., 1765., 1811., 2021., 2107., 2109., 2033.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 195.pantu. Prasītāja prasījumi: piedzīt no /pers. A/ par labu a/s "Latvenergo" parādu 373,99 EUR, likumiskos 6% gadā no nenomaksātās parāda summas, kas uz prasības iesniegšanas brīdi sastāda 81,76 EUR, līgumsodu 10% apmērā no parāda pamatsummas 37,40 EUR, samaksāto valsts nodevu 73,97 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, kopā – 571,82 EUR.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2015.gada 20.novembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un dots termiņš paskaidrojumu iesniegšanai par celto prasību. (lietas 23.lapa)

Atbildētāja paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrā daļa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā.

2015.gada 28.decembrī lietas dalībniekiem paziņots par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī paziņots datums, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. (lietas 26.lapa)

M o t ī v u d a ļ a

Iepazinusies ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējusi visu kopumā, **tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma**.

Lietā nodibināts, ka 2006.gada 2.maijā starp prasītāju un atbildētāju tiesīgi noslēgts Līgums Nr.6-44-0913 (jaunais Nr.1003424666) par elektriskās enerģijas piegādi un lietošanu objektā: dzīvoklī /adrese/ (lietas 15.-18.lapas). Saskaņā ar līgumu noteikumiem prasītājs apņēmās piegādāt un pārdot atbildētājam elektroenerģiju, bet atbildētājs apņēmās katra mēneša 1.datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā samaksāt to līdz tā paša mēneša beigām, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts termiņā.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus*.

Saskaņā ar Civillikuma 2109.pantu, *kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem*. Atbilstoši Civillikuma 2033.panta noteikumiem *pircējam ir pienākums samaksāt pirkuma maksu*.

Kā izriet no prasības pieteikuma un lietas materiālos esošajiem rēķiniem, tad par elektroenerģijas par lietošanu izrakstīti 2 rēķini: 1) rēķins Nr.200982772337, laika periods no 01.07.2011.-12.07.2011., 116 kWh aktīvā enerģija 7,84 LVL (11,16 EUR), rēķina summa ar PVN 22% 9,56 LVL (13,60 EUR); 2) rēķins Nr.201034841924, laika periods no 13.07.2011.14.02.2012., 2414 kWh aktīvā enerģija 207,61 LVL (295,40 EUR), rēķina summa ar PVN 22% 253,28 LVL (360,39). Atbildētājs nav apmaksājis elektroenerģijas rēķinus par lietošanu. (lietas 13., 14.lapa)

Civillikuma 1828.pants paredz, ka, *ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu*, bet saskaņā ar Civillikuma 1838.pantā noteikto - *samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo*. Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība*.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētājs nav izpildījis savas saistības pret prasītāju.

Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka *parādnieka nokavējums ar visām sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar līgumu vai pēc parašas*, bet 1662.pants paredz, ka *nokavējums uzliek parādniekam pienākumu pilnā apmērā atlīdzināt kreditoram visus zaudējumus*.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra*.

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka *līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei*.

Līguma 3.2.3.punktā puses vienojušās, ka par apmaksas kavējumu atbildētājs par katru nokavējuma apmaksas dienu maksā līgumsodu 0,15% apmērā no parāda summas.

Tas, ka Civillikuma 1717.pants neaprobežo līgumsoda apmēru ar iespējamo zaudējumu lielumu, neizslēdz līgumsoda apmēra novērtēšanu no labas ticības un labu tikumu viedokļa. Minētais princips izriet arī no Civillikuma 1.pantā noteiktā – *tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības*. Noslēdzot darījumus līgumslēdzējiem būtu jāievēro labas ticības princips nosakot parādniekam sankcijas par saistību neizpildi, kā arī jāievēro minētais princips arī piedziņas procesā.

Lietā ir iegūti objektīvi pierādījumi tam, ka atbildētājs nav veicis maksājumus līgumā noteiktā kārtībā un rēķinos norādītajos termiņos, kādēļ ir izveidojies parāds, kā arī uz lietas izskatīšanas dienu nav veikts neviens maksājums parāda dzēšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu *procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas uz likuma pamata šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmās daļas noteikumiem *gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā*.

Par rēķinu samaksas nokavējuma prasītājs ir aprēķinājis un lūdz piedzīt līgumsodu 10% apmērā no pamatparāda summas – 37,40 EUR (lietas 20.lapa), kā arī aprēķinājis un lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus 6 no simta gadā, t.i., 81,76 EUR (lietas 19.lapa).

Tiesa uzskata, ka prasītāja ir pierādījusi savu prasījumu pamatotību. Atbildētājs iebildumus par prasību nav cēlis, to nav apstrīdējis, pierādījumus par samaksu nav iesniedzis, kā arī nav cēlis iebildumus par līgumsoda un likumisko nokavējuma procentu apmēru, tā piemērošanu un aprēķinu. Tiesa uzskata, ka līgumsoda apmērs ir samērīgs un tā apmērs nepārsniedz 10% no galvenā parāda summas.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja veikto parāda summas aprēķinu, līdz ar ko tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma un no atbildētāja piedzenams galvenais parāds 373,99 EUR, likumiskie procenti 81,76 EUR un līgumsods 37,40 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu - *procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā; ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā*.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru*. Līdz ar to prasītājam nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei 6% gadā (Civillikuma 1765.pants) no neatmaksātās galvenā parāda summas. Procentu pieaugums, iestājoties Civillikuma 1763.pantā norādītajiem apstākļiem, apstājas.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*. Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami šādi tiesas izdevumi – samaksātā valsts nodeva 73,97 EUR (lietas 9.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR apmērā (lietas 10.lapa), kopsummā 78,67 EUR.

Iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, taču faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 6,28 EUR saskaņā ar uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (lietas 3.lapa). Tādējādi neapmaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,58 EUR ir piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, [..]. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas*.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 39., 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 192.,193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27], 415., 440.[2] un 440.[3]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai "Latvenergo", reģistrācijas Nr.40003032949, galveno parādu 373,99 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 81,76 EUR, līgumsodu 37,40 EUR un tiesāšanās izdevumus 78,67 EUR apmērā, kopsummā 571,82 EUR (pieci simti septiņdesmit viens *euro* 82 centi), kas iemaksājami a/s "Latvenergo" a/s "SEB banka" kontā Nr.LV93UNLA0050007013441.

Atzīt akciju sabiedrībai "Latvenergo" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,58 EUR (viens *euro* 58 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillieta Nr.C29686315 C-3097-16. Maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai.

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2016.gada 23.marta Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese Sanita Rūtenberga